

بازسازی رباط مقاطع جلویی با گرافت همسترینگ با روشن ثابت کردن دوبل

دکتر فیروز مددی^(۱)، دکتر محمد رضا عباسیان^(۲)، دکتر فواد رحیمی^(۳)، دکتر فریور عبدالله زاده لاهیجی^(۴)، دکتر آرمین اعلمی هرنده^(۵)
دکتر فرزام فرهمند^(۶)، طاهره یزدانیار^(۷)، فیروزه مددی^(۸)، رضا صادقیان^(۹)

Biologic Double Tibial Fixation in ACL Reconstruction by Medial Hamstring Graft

Firooz Madadi, MD; Mohammad Reza Abbassian, MD; Foad Rahimi, MD; Farivar Abdollahzadeh Lahiji, MD;

Armin Aalami Harandi, MD; Firozeh Madadi

Shahid Beheshti University of Medical Sciences

Other Colleagues: Farzam Farahmand; Tahereh Yazdanyar; Reza Sadeghian

خلاصه

پیش‌زمینه: آسیب رباط مقاطع جلویی یکی از شایع‌ترین صدمات مفصل زانو می‌باشد. گرچه روشن‌های متعددی برای ثابت کردن رباط بازسازی شده در تی‌بیا معرفی شده ولی ثابت کردن هیبرید گرافت همسترینگ یک روشن مقبول و مناسب در بازسازی رباط مقاطع جلویی می‌باشد. این مطالعه به منظور مقایسه خصوصیات بیومکانیک تشییت جزء تی‌بیا گرافت همسترینگ با استفاده از دو روشن مختلف ثابت کردن انجام شد.

مواد و روشن‌ها: در یک مطالعه کارآزمایی بالینی تصادفی، ۲۲ بیمار با پارگی ایزوله رباط مقاطع جلویی که به روشن ثابت کردن دوبل بخش تی‌بیا تحت بازسازی اولیه قرار گرفته بودند، با ۲۴ بیمار که به روشن ثابت کردن منفرد در قسمت تی‌بیا با پیچ ایترفرانس قابل جذب ثابت شده بودند، مقایسه شدند. برای گرافت جزء فمورال، از اندویاتون استفاده شد. در این روشن جدید ما، باقی‌مانده گرافت همسترینگ بعد از ثابت کردن در کانال تی‌بیا با پیچ ایترفرانس قابل جذب از تونل استخوانی در تی‌بیا عبور داده شد و ادامه گرافت با نخ اتنی باند بخیه شد. در گروه شاهد برای ثابت کردن گرافت در کانال تی‌بیا فقط از پیچ ایترفرانس قابل جذب استفاده شد. سپس بیماران دو گروه در یک پیگیری یک ساله با استفاده از مقیاس درجه‌بندی «سین سیناتی» (Cincinnati knee scale) و دستگاه «KT-2000» ارزیابی و مقایسه شدند.

یافته‌ها: میانه امتیاز نشانه‌ها (symptoms) در گروه مورد ۸ و در گروه شاهد ۹ بود. با استفاده از ابزار «KT-2000» در گروه مورد، ۱۱ بیمار نتیجه عالی و ۱۱ بیمار خوب؛ و گروه شاهد ۴ بیمار نتیجه عالی و ۲۰ بیمار نتیجه خوب داشتند ($p=0.01$).

نتیجه‌گیری: در بازسازی رباط مقاطع جلویی با استفاده از گرافت همسترینگ، ثابت کردن قسمت تی‌بیای گرافت به صورت دوبل در مقایسه با ثابت کردن جزء تی‌بیا با پیچ، از نظر علایم ناراحت‌کننده و همچنین براساس ارزیابی با سیستم «KT-2000» نتایج بهتری نشان می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: رباط مقاطع جلویی، مفصل زانو، گرافت‌ها

Abstract

Background: Several different methods for fixation of grafts in anterior cruciate ligament (ACL) reconstruction have been used. The purpose of present study is to compare two techniques of tibial fixation in hamstring quadruple graft reconstruction.

Methods: In a randomized clinical trial study, 46 cases of isolated tears were reconstructed using hamstring grafts. In 24 cases the tibial fixation sites were fixed with interference screw, and in 22 patients the remnant end of graft at tibia was passed through a bony tunnel and fixed with suture to the bone. The cases were all assessed with a mean follow-up of one year with “Cincinnati knee ligament rating scale” and “KT-2000” examination.

Results: The score in 22 “target group” cases was 8, and in 24 “control group” was 9. In “KT-2000” examination, 11 patients of double fixation were excellent and 11 good. In control group 4 cases had excellent and 20 good results ($p=0.01$).

Conclusions: Double tibial fixation for ACL reconstruction with Hamstring tendon graft has a better outcome on “Symptom” evaluation and “KT-2000” instrument compared to single tibial-site fixation.

Keywords: Anterior cruciate ligament; Knee joint; Grafts

دریافت مقاله: ۵ ماه قبل از چاپ   مرافق اصلاح و بازنگری: ۲ بار   پذیرش مقاله: ۱.۵ ماه قبل از چاپ

(۱) و (۴): ارتودی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۲) و (۳) و (۵): دستیار ارتودی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۶): مهندس مکانیک، دانشگاه صنعتی شریف

(۷): فیزیوتراپیست، دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۸): دانشجویی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۹): دانشجویی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گرانادا

محل انجام تحقیق: تهران، بیمارستان اختر

نشانی نویسنده رابط: تهران، خ شریعتی، پل رومی، خ آذر، بیمارستان اختر

E-mail: fmedadi@yahoo.com

دکتر فیروز مددی

مقدمه

پارگی رباط متقاطع جلویی^۱ یکی از شایع‌ترین آسیب‌ها در صدمات زانو می‌باشد. میزان دقیق بروز آسیب این رباط مشخص نیست، گرچه در امریکا به طور تخمینی سالانه ۱ در ۳۰۰۰ نفر دچار آسیب رباط متقاطع جلویی می‌شوند که منجر به انجام حدود ۱۰۰۰۰۰ مورد عمل جراحی بازسازی رباط متقاطع جلویی در سال می‌شود^(۱).

در طی فعالیت‌های روزانه، رباط متقاطع جلویی به طور مکرر تحت نیروی تقریبی ۴۵۰ نیوتون^(۲-۶) قرار می‌گیرد. در حین انجام توانبخشی بعد از بازسازی رباط متقاطع جلویی به روش استفاده از گرافت همسترینگ، گرافت بازسازی شده، بایستی بدون در نظر گرفتن نوع ثابت کردن در تی‌بیا، توان تحمل نیروهایی با قدرت مشابه را داشته باشد.

مطالعات اخیر نشان داده‌اند که در بازسازی رباط متقاطع جلویی با گرافت چهارلایه همسترینگ، ثابت کردن گرافت در تی‌بیا با یک عدد پیچ ایترفرانس قابل جذب^(۷)، روش ثابت کردن مناسب است و می‌تواند پایداری اولیه کافی ایجاد کند^(۸)؛ گرچه ممکن است بعد از ثبت، کاهش قدرت^(۳) در گرافت مشاهده شود^(۹). از سوی دیگر در مطالعات دیده شده است که در ثابت کردن جزء تی‌بیال گرافت دو مشکل اصلی وجود دارد: یکی شکستن پیچ که معمولاً هنگام وارد کردن پیچ رخ می‌دهد^(۱۰)، و دیگری بریده شدن تاندون در حین ورود پیچ^(۱۱). در مطالعه «هیل»^(۱۲) و همکاران^(۱۳) بیمارانی که با گرافت همسترینگ تحت بازسازی رباط متقاطع جلویی قرار گرفته بودند، در گروهی که با پیچ قابل جذب ثابت شده بود نسبت به گروهی که این پیچ‌ها به همراه staple به کار رفته بود، ناپایداری بیشتری در زانو مشاهده شد. لیکن ثابت کردن گرافت به عنوان یک معضل در دوره توانبخشی بعد از بازسازی رباط متقاطع جلویی باقی‌مانده است^(۱۴-۱۷).

در سال ۲۰۰۳، «فابریچیانی»^(۱۸) و همکاران^(۱۹) در مطالعه مکانیکال روی زانوی گوسفندهای دریافتند که در قسمت تی‌بیال، پیچ قابل جذب به همراه staple بیشترین قدرت و سفتی؛ و

ثابت کردن با واشر خاردار بیشترین افزایش طول و کشیدگی را داشت.

در سال ۲۰۰۵، «یو»^(۶) و همکاران^(۴) بیومکانیک ثابت‌سازی دوبل گرافت همسترینگ در بازسازی رباط متقاطع جلویی را بررسی کردند و دریافتند که ثابت کردن با پیچ ایترفرانس قابل جذب (BIS) به همراه پیچ کورتیکال و واشر خاردار بیشترین قدرت و سفتی را ایجاد می‌کند.

با توجه به مشارکت بیشتر جمعیت عمومی در فعالیت‌های ورزشی و تفریحی و شیوع بالای پارگی رباط متقاطع جلویی و روش‌های مختلف درمان، لازم است گرافت با وسایلی ثابت شود که علاوه بر صرف زمان کمتر برای استفاده، برای نظام درمانی و بیمار هزینه کمتر و برای حفظ رباط بازسازی شده، کارآیی و قدرت کافی داشته باشند و بیمار بتواند هر چه سریع‌تر به فعالیت‌های روزمره، شغلی و ورزشی خود بازگردد.

در این مطالعه به منظور برآورده کردن نیازهای مذکور، تغییری در روش ثابت کردن جزء تی‌بیال گرافت همسترینگ مطرح شد. برای بروزی فرضیه تحقیق، در این روش علاوه بر ثابت کردن گرافت در داخل تونل تی‌بیا با پیچ ایترفرانس قابل جذب، باقی‌مانده گرافت از تونل استخوانی عبور داده شد و با نخ اتی‌باند شمار ۵ مجدداً روی خود گرافت بخیه شد. نتایج دو گروه مورد و شاهد مقایسه شدند.

مواد و روش‌ها

این مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی شاهددار تصادفی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ در مرکز آموزشی-درمانی اختر در تهران انجام شد. چهل و شش بیمار با پارگی رباط متقاطع جلویی که از نظر سن، جنس، تعداد جلسات فیزیوتراپی بعد از عمل و فاصله زمانی بین پارگی رباط متقاطع جلویی و زمان عمل جراحی همتا شده بودند، در دو گروه شاهد و مورد قرار گرفتند. ۲۲ بیمار (۲۰ مرد و ۲ زن) تحت بازسازی رباط متقاطع جلویی به روش اندوباتون و ثابت کردن تی‌بیال با پیچ ایترفرانس قابل جذب به روش ثابت کردن دوبل در گروه مورد، و ۲۴ بیمار (۲۱ مرد و ۳ زن) تحت بازسازی رباط متقاطع جلویی به روش

1. Anterior cruciate ligament (ACL)
2. Bioabsorbable interference screw (BIS)
3. Tension
4. Hill
5. Fabbriciani

«شیفت پی ووت»، «کشویی جلویی»^۶ ارجحیت دارد زیرا نتایج این تست‌ها از یک معاینه‌گر به معاینه‌گر بعدی متفاوت است و مقایسه را مشکل می‌کند. در تست «KT-2000» بیمار در حالت خوابیده بر پشت به صورت راحت، در حالی که زانوها ^{۲۰} درجه خم شده و ساق‌ها در ۱۵ درجه چرخش به خارج باشد قرار می‌گیرد. دو بالشتک حس‌کننده نیرو، یکی روی کشکک و دیگری روی توبرکل تی‌بیا قرار می‌گیرد و بدنه دستگاه با نوارهایی به ساق بسته می‌شود و به وسیله دسته‌ای که ۱۵ سانتی‌متر زیر خط مفصلی قرار دارد، به جلوی ساق نیرو وارد شده، سپس نقطه صفر دستگاه تنظیم می‌شود.

در این مطالعه، همه بیماران با وارد کردن نیروی ^{۱۵۰} نیوتون بررسی شدند و جابه‌جایی تی‌بیا به سمت جلو در زانوی عمل شده، هر کدام در سه نوبت تعیین و بررسی شد و نتایج در پرسشنامه ثبت گردید. در این معیار، میزان جابه‌جایی کمتر از ^۳ میلی‌متر: عالی (^۴ امتیاز)، بین ^{۶-۳} میلی‌متر: خوب (^۳ امتیاز)، ^۶ میلی‌متر: متوسط (^۲ امتیاز) و بیشتر از ^۶ میلی‌متر: بد (^۱ امتیاز) بود.

اطلاعات جمع‌آوری شده، با استفاده از آزمون پارامتری t برای گروه‌های همتا^۷ و آزمون‌های غیرپارامتری «خی دو»^۸ و «من ویتنی»^۹ بررسی شدند. تجزیه و تحلیل آماری با نرم‌افزار آماری SPSS انجام شد. در این بررسی سطح اطمینان ^{۰/۰۵} درنظر گرفته شد.

تکنیک عمل جراحی

روش ثابت کردن دوبل ^{۱۰} گرافت تی‌بیا : در این روش، بعد از انجام آرتروسکوپی تشخیصی، تاندون‌های همسترینگ داخلی (شامل: گراسیلیس و سمتی‌تندیوس) با استفاده از open tendon stripper تا محل تبدیل عضله به تاندون، آزاد (شکل ۱) و سپس انتهای تاندون در محل اتصال به استخوان تی‌بیا به همراه مقداری از پریوست برداشته شد (شکل ۲). بنابراین ضخامت تاندون در سمت تی‌بیا نسبت به انتهای دیگر بیشتر بود.

6. Anterior drawer test

7. Paired t-test

8. Chi-square

9. Mann-Whitney U

10. Double fixation technique

اندوباتون^۱ و ثابت کردن تی‌بیال با پیچ ایترفرانس قابل جذب در گروه شاهد قرار گرفتند. نتایج عمل جراحی در فاصله زمانی یک‌سال بعد از جراحی بررسی و مقایسه شدند.

معیارهای خروج از مطالعه (قبل از عمل) شامل خم‌شدگی کنترالکچر ^{۲۰} درجه یا بیشتر، خم‌شدگی زانو کمتر از ^{۱۲۰} درجه، آسیب چند رباطی و شلی ژنرالیزه رباط‌ها بودند.

بیمارانی که جهت پیگیری یک ساله مراجعه کردند، از نظر ارزیابی ثبتیت زانو، تست «پی ووت» و تجمع مایع داخل مفصل زانو تحت معاینه بالینی قرار گرفتند و با استفاده از دستگاه «KT-2000»^(۱۹) میزان جابه‌جایی جلویی تی‌بیا اندازه‌گیری شد. همچنین نشانه‌ها^۲ و توانایی انجام فعالیت‌های روزمره از بیماران استعلام شد و امتیاز بیماران براساس مقیاس درجه‌بندی رباطی زانو «سین‌سیناتی»^(۲۰) در دو گروه با یکدیگر مقایسه گردید.

در مقیاس «سین‌سیناتی»، از دستگاه «KT-1000» استفاده می‌شود و از طرف دیگر فعالیت‌های روزمره زندگی بیمار و عملکرد وی، در افراد ورزشکار غیرحرفه‌ای را نیز اندازه‌گیری می‌کند^(۲۰).

مهم‌ترین و آخرین بخش بررسی بیمار، معاینه با دستگاه KT-2000 بود. این وسیله برای تشخیص پارگی رباط متقاطع جلویی به‌ویژه در موارد مزمن، و همچنین مستندسازی نتایج جراحی در پیگیری بعد از عمل مفید می‌باشد^(۱۹). تنها تفاوت آن با «KT-1000» این است که دستگاه «KT-2000» قابلیت ثبت اطلاعات را در منحنی‌های ویژه^۴ دارد، اما وضعیت بیمار در حین معاینه و مقدار نیروی وارده، جهت جابه‌جایی جلویی تی‌بیا در هر دو مشابه است.

این دستگاه در واقع یک وسیله برای ارزیابی میزان اندک جابه‌جایی جلویی تی‌بیا می‌باشد و نسبت به سایر تست‌های ارزیابی رباط متقاطع جلویی مثل تست‌های «لاکمن»^۵،

1. Endo Button

2. Symptoms

3. Cincinnati knee scale

4. X-Y Plotter

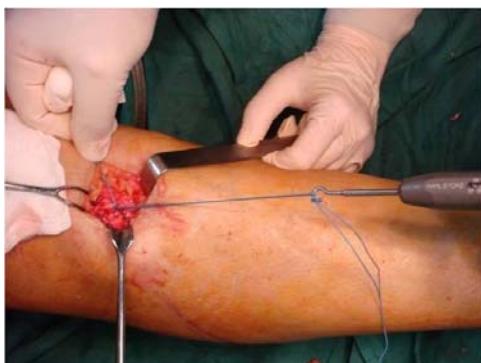
5. Lachman test

شکل ۲. گرافت برداشته شده با حفظ اتصال به پریوست

شکل ۱. روش برداشتن گرافت همسترینگ با استفاده از open tendon stripper

شکل ۴. ثابت کردن نهایی جزء تی‌بیا گرافت همسترینگ در روش ثابت کردن دوبل

شکل ۳. روش ایجاد کانال در استخوان تی‌بیا جهت عبور انتهای گرافت در روش ثابت کردن دوبل

تا عمل جراحی در گروه مورد و شاهد تفاوت آماری معنی‌داری دیده نشد. (به ترتیب $11/4 \pm 6/9$ ماه و $14/6 \pm 5/2$ ماه و $p \geq 0/05$). همچنین تعداد جلسات فیزیوتراپی در دو گروه فاقد تفاوت آماری معنی‌دار بود (به ترتیب $29/3 \pm 11/9$ جلسه و $26/25 \pm 8/2$ جلسه و $p \geq 0/05$).

یافته‌ها نشان داد که میانه امتیاز نشانه‌ها پس از عمل، در گروه مورد ۸ و گروه شاهد ۹ (حدفاصل امتیاز ۸ و امتیاز ۱۰) بود (حداقل امتیاز نشانه‌ها صفر و حداکثر ۱۰) و بین دو گروه تفاوت آماری معنی‌داری وجود نداشت ($p \geq 0/05$) (جدول ۱).

جدول ۱. مقایسه میانه امتیاز نشانه، راه رفتن، بالا رفتن از پله‌ها و چرباتمه زدن بر حسب نوع عمل جراحی

متغیر	میانه		p
	روش دوبل	روش منفرد	
نشانه	۹	۸	$0/107$
راه رفتن	۴۰	۴۰	$0/366$
بالا رفتن از پله	۳۰	۳۰	$0/06$
چرباتمه زدن	۴۰	۳۰	$0/014$
تعداد = ۲۲		تعداد = ۲۴	

سپس تاندون چهارلا شد، به طوری که قسمت نازک‌تر آن دولایه و بقیه آن چهار لایه گردید. بعد از انجام مراحل بازسازی رباط متقاطع جلویی به روش آرتروسوکوپیک، برای ثابت کردن فمورال گرافت از «دکمه داخلی» یا «اندوباتون» استفاده شد و تاندون تحت قدرت حدود ۱۲۰ نیوتون با استفاده از پیچ ایترفرانس قابل جذب در داخل کانال تی‌بیا ثابت گردید و ادامه نازک‌تر تاندون که ضخامت آن حدود $3-4/5$ میلی‌متر و به صورت دولایه بود، از تونلی که در استخوان تی‌بیا به طول ۱۰ میلی‌متر با فاصله حدود ۱۲-۱۵ میلی‌متر از دهانه کانال تی‌بیا به صورت عمودی در امتداد محور طولی استخوان تی‌بیا با استفاده از سر مته $4/5$ ایجاد شده بود عبور داده شد (شکل ۳). سپس با نخ اتی‌باند شماره ۵ با سوزن راند به قسمت ضخیم تر تاندون که مقداری از پریوست پروگزیمال تی‌بیا را به همراه داشت، دوخته شد (شکل ۴).

یافته‌ها

میانگین سنی بیماران گروه مورد $28/7 \pm 10/4$ سال و گروه شاهد $27/2 \pm 4/2$ سال بود ($p \geq 0/05$). از نظر فاصله زمانی میان آسیب

نتایج بالینی رضایت‌بخشی دارد و بیشتر وسایل ثابت کردن گرفت نسبت به پیچ ایترفرانس قدرت کمتری دارند^(۲۱). در سال ۲۰۰۳ «فابریچیانی» و همکاران در مطالعه‌ای برروی زانوی گوسفندها، یک تحلیل مکانیکال از روش‌های ثابت کردن تاندون هامسترنگ انجام دادند و با استفاده از دو تست مکانیکال Cyclic Loading و Load to Failure دریافتند که پیچ ترانس کنڈیلار در قسمت فمورال و پیچ قابل جذب با staple در قسمت تی‌بیال، بیشترین قدرت ثابت کردن را دارند و ثابت کردن با واشر خاردار بیشترین مقدار افزایش طول را در تست Cyclic Loading داشت^(۱۸).

«پارسل»^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۴ پیچ‌های ایترفرانس قابل جذب را در بازسازی رباط متقطع جلویی بررسی کردند. مزایای این پیچ‌ها عبارت بودند از: استفاده از یک ماده بیولوژیک که در تصویربرداری آتی با ام‌آرآی مشکلی ایجاد نکرده و نیز امکان جراحی مجدد را در صورت شکست جراحی اولیه - بهدلیل فقدان مواد فلزی - راحت‌تر می‌سازد. حتی اگر در زمان جراحی مجدد این پیچ‌ها باقی‌مانده باشند، می‌توان آنها را به سادگی دریل کرده و یک تونل جدید ساخت. مشکل اصلی پیچ‌های ایترفرانس قابل جذب، «شکستن پیچ» می‌باشد که معمولاً طی وارد کردن پیچ رخ می‌دهد^(۱۰).

«پالتا»^۳ و همکاران در سال ۲۰۰۴ در مطالعه‌ای بر روی موارد بازسازی رباط متقطع جلویی در زانوی خوک‌ها، قدرت و سفتی ثابت کردن قسمت فمورال و تی‌بیال را بررسی نمودند و در نهایت با مقایسه بین روش‌های مختلف، استفاده از پیچ ایترفرانس را نسبت به سایر روش‌ها ارجح دانستند. در سال ۲۰۰۵ «مارتل»^۴ و «کارتا»^۵ در یک بررسی به جای پیچ ایترفرانس معمولی، از وسیله‌ای استفاده کردند که پس از وارد شدن به تونل فمورال و تی‌بیال، در مسیر شعاعی، شروع به باز و فشرده شدن به دیواره‌های تونل کرد و باعث تقویت ثابت‌سازی شد. این مطالعه برروی ۳۶ تی‌بیال منجمد خوک با تاندون گرفت عضله اکستنسور دیژیتورووم گاو انجام شد که ۲۷ مورد آن با پیچ ایترفرانس ثابت شد. سپس میزان قدرت گرفت با استفاده از ماشین‌های مخصوص بررسی گردید که در مورد

جدول ۲ مقایسه نسبت نتایج عمل جراحی در هر یک از گروه‌های مورد و شاهد را نشان می‌دهد.

میانه امتیاز «راهرفت»، پس از عمل در هر دو گروه ۴۰ (دامنه ۴۰-۰) و امتیاز «بالا رفتن از پله» نیز در هر دو گروه ۴۰ بود (۰-۴۰). از نظر معیار «چمباتمه زدن» پس از عمل (دامنه ۴۰-۰) میانه امتیاز در گروه مورد ۳۰ و در گروه شاهد ۴۰ بود و بین دو گروه تفاوت آماری معنی‌دار وجود داشت ($p=0.0002$) و این معیار در گروه شاهد نتایج بهتر را نشان داد (جدول ۲).

جدول ۲. مقایسه نتایج شاخص‌ها در دو روش جراحی ثابت کردن ساق

شاخص	دوبل		مفترض عداد = ۲۲	p
	تعداد = ۲۴	تعداد = ۲۲		
فقدان فلکسیون	۲۱	۲۱	عالی خوب متوسط	۰/۹۱
فقدان اکستنسیون	۲۲	۲۲	عالی خوب متوسط	-
افیژن زانو	۲۰	۲۰	عالی خوب متوسط	۰/۰۱
جبجایی جلویی با «KT-2000»	۱۱	۱۱	عالی خوب متوسط	۰/۰۱۶
جبجایی جلویی با تست «پی‌وُوت»	۱۲	۱۲	عالی خوب متوسط	۰/۰۲

به منظور بررسی میزان توافق، یافته‌های حاصل از «KT-2000» و تست «پی‌وُوت» با یکدیگر مقایسه شدند. از مجموع ۱۵ بیمار (در هر دو روش جراحی) که براساس «KT-2000» نتیجه عمل عالی داشتند، در روش «پی‌وُوت» ۷ بیمار (۴۶/۷٪) نتیجه عالی و ۴ بیمار (۲۶/۷٪) نتیجه خوب نشان دادند. مقایسه نتایج و نسبت‌های بهدهست آمده در این دو روش نشان داد که ضریب توافق میان این دو روش تشخیصی $۰/۴۹$ می‌باشد ($p=0.004$).

بحث

«نویز»^۱ و همکاران در ۱۹۸۴ نشان دادند که ثابت کردن دوبل با استفاده از پیچ کورتیکال و واشر علاوه بر پیچ ایترفرانس قدرت گرفت را افزایش می‌دهد^(۶).

در مطالعات پیشین مشخص شده بود که ثابت کردن جزء تی‌بیال فقط به وسیله پیچ ایترفرانس برای گرفت همسترنگ

2. Purcell

3. Paletta

4. Martel

5. Carta

1. Noyes

انسانی بیانگر تفاوت‌های سیستماتیک بیومکانیک و یا کلینیکی این روش‌ها در پیگیری جراحی رباط متقاطع جلویی وجود ندارد. در این مطالعه به منظور مقایسه دو روش ثابت کردن در هر دو گروه بیماران از پیچ ایترفرانس قابل جذب استفاده شد و در گروه مورد روش جدیدی برای ثابت کردن هیبرید تی‌بیال پیشنهاد شد که نیازمند هیچ‌گونه وسیله اضافه دیگری نمی‌باشد. یافته مطالعه حاضر این بود که در بررسی با دستگاه «KT-2000»، گروه مورد نتایج بهتری را در جابه‌جایی جلویی تی‌بیال نسبت به گروه شاهد نشان دادند؛ که این خود قابل اعتمادتر از معاینه و یا شرح حال بیمار است^(۲۰).

از نظر آب جمع کردن زانو نیز گروه «ثابت کردن دوبل» نتایج بهتری داشتند و شاید علت آن حرکت کمتر گرافت در کانال تی‌بیال و ایجاد تحریک کمتر زانو بود.

نتیجه تست «بی‌وُوت» و توانایی چمباتمه زدن در گروه «ثابت کردن منفرد» بهتر بود زیرا این تست کاملاً وابسته به معاینه‌گر و از پایایی درونی کمتری برخوردار است و درجه‌بندی آن براساس درک معاینه‌گر از تغییر در حرکت در حین انجام این مانور پیچیده می‌باشد^(۲۱). همچنین میزان نیروی به کار رفته در حین انجام تست توسط معاینه‌گرهای مختلف متغیر، و مسایلی نظری موقعیت مفصل هیپ و میزان چرخش ساق، برروی درجه‌بندی تست «بی‌وُوت» مؤثر است^(۲۲-۲۳). اگر تست «بی‌وُوت» زیر بیهوشی انجام شود، دقت بیشتری خواهد داشت^(۲۴-۲۵).

در مقایسه با تست «بی‌وُوت»، معاینه با دستگاه «KT-1000» یا سایر ابزارها مثل تست «لاکمن» دقیق‌تر بوده و وابسته به معاینه‌گر نمی‌باشند^(۲۶). قرار گرفتن عمودی گرافت در کانال فمورال، باعث کترول جابه‌جایی جلویی- پشتی بدون تأثیر در چرخش (مثلاً ایجاد «بی‌وُوت») می‌شود^(۲۷-۲۸) و به همین دلیل برای کترول بهتر ناپایداری در چند جهت، انتخاب محل صحیح کانال فمورال الزامی است^(۲۹).

نتیجه‌گیری

در مقایسه دو گروه ثابت کردن به روش منفرد و دوبل با استفاده از معیارهای «سین‌سیناتی» مشخص شد که نتایج معاینه با «KT-2000» در گروه ثابت کردن دوبل بهتر بود. با توجه به قابل اعتمادتر بودن این فاکتور نسبت به سایر فاکتورهای سیستم «سین‌سیناتی» می‌توان روش «ثابت کردن دوبل» را به عنوان یک روش ساده و کم‌هزینه برای ثابت کردن هیبرید تی‌بیال پیشنهاد نمود.

پیچ ایترفرانس 37 ± 19 نیوتن بر میلی‌متر و در مورد وسیله جدید 59 ± 20 نیوتن بر میلی‌متر بود. هدف اصلی این مطالعه بررسی وسیله جدید در محیط آزمایشگاهی بود که به دلیل ایجاد فشردگی بیشتر و عدم بریدن تاندون در حین وارد شدن، باعث استحکام بیشتر گرافت می‌شد^(۱۱). امروزه به دلیل برنامه‌های توانبخشی، جهت بازگشت هرچه زودتر بیمار به فعالیت خود، استفاده از روشهای کششی روزانه برروی رباط متقاطع جلویی نرمال مقاومت کافی داشته باشد، اهمیت بسیار دارد (حداکثر این نیروها 500 نیوتن است).

در سال 2005 «یو» و همکاران به بررسی ثابت کردن هیبرید گرافت هامسترینگ در بازسازی رباط متقاطع جلویی پرداختند. هدف این مطالعه مقایسه ویژگی‌های بیومکانیکال گرافت چهارلای هامسترینگ با استفاده از سه روش ثابت کردن تی‌بیال بود. 18 نمونه در 9 گروه دوتایی از تی‌بیای جسد، در سه گروه (6 نمونه) تقسیم شدند. گروه دوم ابتدا با پیچ ایترفرانس قابل جذب 30 میلی‌متر، گروه دوم با پیچ کورتیکال تیتانیوم و واشر خاردار، و گروه سوم فقط با پیچ کورتیکال تیتانیوم و واشر خاردار ثابت شدند. یافته‌ها نشان دادند که مقاومت گرافت در برابر حداکثر نیرو تا ایجاد پارگی در گروه دوم بیشتر و تقریباً دو برابر گروه اول و سوم و بود. این یافته نشان داد که قدرت و سفتی گرافت در ثابت کردن با پیچ ایترفرانس قابل جذب به همراه پیچ کورتیکال و واشر خاردار بیشتر بود^(۹).

«پرُدروموس»^۱ در 2005 در یک بررسی برروی 153 مورد، نتایج بازسازی رباط متقاطع جلویی با هامسترینگ را با تست $KT-1000$ ، پرتونگاری و مقیاس «لی‌شلم» و با یک پیگیری 2 تا 8 ساله بررسی کرد. وی برای بازسازی با هامسترینگ از روش ثابت کردن فمورال اندوباتون و ثابت کردن تی‌بیال با گره whipstitch استفاده نمود و دریافت که با این روش هیچ‌یک از بیماران دچار پارگی گرافت و یا نیازمند به جراحی مجدد زانو به دلیل ناپایداری نشده‌اند. این مطالعه نشان داد که بازسازی رباط متقاطع جلویی با گرافت هامسترینگ، پایداری قابل اعتماد و طولانی و موربیدیتی کم و دامنه حرکت مفصلی عالی ایجاد می‌کند^(۳۰).

بیشتر مطالعات انجام شده برای بررسی روش‌های ثابت کردن تی‌بیال، برروی مدل‌های حیوانی و یا جسد انجام شده‌اند و مطالعه

References

- 1.** Miyasaka KC, Daniel DM, Stone ML. The incidence of knee ligament injuries in the general population. *Am J Knee Surg.* 1991;4:43-8.
- 2.** Brown CH Jr, Carson EW. Revision anterior cruciate ligament surgery. *Clin Sports Med.* 1999;18(1): 109-71.
- 3.** Brand J Jr, Weiler A, Caborn DN, Brown CH Jr, Johnson DL. Graft fixation in cruciate ligament reconstruction. *Am J Sports Med.* 2000;28(5):761-74.
- 4.** Morrison JB. The mechanics of the knee joint in relation to normal walking. *J Biomech.* 1970;3(1):51-61.
- 5.** Morrison JB. Function of the knee joint in various activities. *Biomed Eng.* 1969;4(12):573-80.
- 6.** Noyes FR, Butler DL, Grood ES, Zernicke RF, Hefzy MS. Biomechanical analysis of human ligament grafts used in knee-ligament repairs and reconstructions. *J Bone Joint Surg Am.* 1984;66(3):344-52.
- 7.** Noyes FR, Butler DL, Paulos LE, Grood ES. Intra-articular cruciate reconstruction. I: Perspectives on graft strength, vascularization, and immediate motion after replacement. *Clin Orthop Relat Res.* 1983;(172):71-7.
- 8.** Ma CB, Francis K, Towers J, Irrgang J, Fu FH, Harner CH. Hamstring anterior cruciate ligament reconstruction: a comparison of bioabsorbable interference screw and endobutton-post fixation. *Arthroscopy.* 2004;20 (2):122-8.
- 9.** Yoo JC, Ahn JH, Kim JH, Kim BK, Choi KW, Bae TS, Lee CY. Biomechanical testing of hybrid hamstring graft tibial fixation in anterior cruciate ligament reconstruction. *Knee.* 2006;13(6):455-9.
- 10.** Purcell D, Rudzki J, Wright R. Bioabsorbable interference screws in ACL reconstruction. *Oper Tech Sports Med.* 2004;12(3):180-7.
- 11.** Martel O, Carta JA, Garcés G. A new device for the fixation of anterior cruciate ligament tendon grafts. Design and experimental study. *Med Eng Phys.* 2007;29(1):163-8.
- 12.** Hill PF, Russell VJ, Salmon LJ, Pinczewski LA. The influence of supplementary tibial fixation on laxity measurements after anterior cruciate ligament reconstruction with hamstring tendons in female patients. *Am J Sports Med.* 2005;33(1):94-101.
- 13.** Giurea M, Zorilla P, Amis AA, Aichroth P. Comparative pull-out and cyclic-loading strength tests of anchorage of hamstring tendon grafts in anterior cruciate ligament reconstruction. *Am J Sports Med.* 1999;27(5):621-5.
- 14.** Bellemans J, Eid T, Fabry G. A modified technique for tibial interference screw fixation of hamstring anterior cruciate ligament grafts. *Arthroscopy.* 1999;15(6):669-71.
- 15.** Clark R, Olsen RE, Larson BJ, Goble EM, Farrer RP. Cross-pin femoral fixation: a new technique for hamstring anterior cruciate ligament reconstruction of the knee. *Arthroscopy.* 1998;14(3):258-67.
- 16.** Howell SM, Deutsch ML. Comparison of endoscopic and two-incision techniques for reconstructing a torn anterior cruciate ligament using hamstring tendons. *Arthroscopy.* 1999;15(6):594-606.
- 17.** Steiner ME, Hecker AT, Brown CH Jr, Hayes WC. Anterior cruciate ligament graft fixation. Comparison of hamstring and patellar tendon grafts. *Am J Sports Med.* 1994;22(2):240-6.
- 18.** Fabbriciani C, Mulas PD, Ziranu F, Deriu L, Zarelli D, Milano G. Mechanical analysis of fixation methods for anterior cruciate ligament reconstruction with hamstring tendon graft. An experimental study in sheep knees. *Knee.* 2005;12(2):135-8.
- 19.** Miller RH, Azar FM. Knee injuries. In: Canale ST, Beaty JH, editors. Campbell's Operative Orthopaedics. 11th ed. Philadelphia: Mosby; 2008. p 2498.
- 20.** Scott WN. Surgery of the knee. 4th ed. Churchill Livingstone; 2006. p 555-6.
- 21.** Caborn DN, Nyland J, Selby J, Tetik O. Biomechanical testing of hamstring graft tibial tunnel fixation with bioabsorbable interference screws. *Arthroscopy.* 2003;19 (9):991-6.
- 22.** Paletta G Jr, Robbe R. Soft tissue graft fixation in anterior cruciate ligament reconstruction. *Oper Tech Sports Med.* 2004;12(3):188-94.
- 23.** Prodromos CC, Han YS, Keller BL, Bolyard RJ. Stability results of hamstring anterior cruciate ligament reconstruction at 2- to 8-year follow-up. *Arthroscopy.* 2005;21(2):138-46.
- 24.** Lane CG, Warren R, Pearle AD. The pivot shift. *J Am Acad Orthop Surg.* 2008;16(12):679-88.
- 25.** Bach BR Jr, Warren RF, Wickiewicz TL. The pivot shift phenomenon: results and description of a modified clinical test for anterior cruciate ligament insufficiency. *Am J Sports Med.* 1988;16(6):571-6.
- 26.** Noyes FR, Grood ES, Cummings JF, Wroble RR. An analysis of the pivot shift phenomenon. The knee motions and subluxations induced by different examiners. *Am J Sports Med.* 1991;19(2):148-55.
- 27.** Kanamori A, Zeminski J, Rudy TW, Li G, Fu FH, Woo SL. The effect of axial tibial torque on the function of the anterior cruciate ligament: a biomechanical study of a simulated pivot shift test. *Arthroscopy.* 2002;18 (4):394-8.
- 28.** Donaldson WF 3rd, Warren RF, Wickiewicz T. A comparison of acute anterior cruciate ligament examinations. Initial versus examination under anesthesia. *Am J Sports Med.* 1985;13(1):5-10.
- 29.** Benjaminse A, Gokeler A, van der Schans CP. Clinical diagnosis of an anterior cruciate ligament rupture: a meta-analysis. *J Orthop Sports Phys Ther.* 2006;36(5):267-88.
- 30.** Malcom LL, Daniel DM, Stone ML, Sachs R. The measurement of anterior knee laxity after ACL reconstructive surgery. *Clin Orthop Relat Res.* 1985;(196):35-41.

31. Scopp JM, Jasper LE, Belkoff SM, Moorman CT 3rd. The effect of oblique femoral tunnel placement on rotational constraint of the knee reconstructed using patellar tendon autografts. *Arthroscopy*. 2004;20(3):294-9.

32. Loh JC, Fukuda Y, Tsuda E, Steadman RJ, Fu FH, Woo SL. Knee stability and graft function following anterior cruciate ligament reconstruction: Comparison between 11 o'clock and 10 o'clock femoral tunnel placement. 2002 Richard O'Connor Award paper. *Arthroscopy*. 2003;19 (3):297-304.

33. Musahl V, Plakseychuk A, VanScyoc A, Sasaki T, Debski RE, McMahon PJ, Fu FH. Varying femoral tunnels between the anatomical footprint and isometric

positions: effect on kinematics of the anterior cruciate ligament-reconstructed knee. *Am J Sports Med*. 2005;33 (5):712-8.

34. Yamamoto Y, Hsu WH, Woo SL, Van Scyoc AH, Takakura Y, Debski RE. Knee stability and graft function after anterior cruciate ligament reconstruction: a comparison of a lateral and an anatomical femoral tunnel placement. *Am J Sports Med*. 2004;32(8):1825-32.

35. Zelle BA, Brucker PU, Feng MT, Fu FH. Anatomical double-bundle anterior cruciate ligament reconstruction. *Sports Med*. 2006;36(2):99-108.